

Laisvė surištomis rankomis ir užčiauptomis burnomis

Daug metų mums užteko tolerancijos. Diskusijos vyko tik kiemuose, savo patalpose. Ką žinai, gal ir dabar pasiklausoma, gal pavadins KGB-bistu, nors jo niekada nebūta - kalbėjo šiaurietis Vladas. Pagalvodavau daug kartų ir aš, kodėl tarpe mūsų ryškesnės asmenybės bijo tiesos, kodėl neprabyta viešai, neanalizuojama visų teisėtų ir ne teisėtų įvykių?

Pavargo ir žmonės nuo amerikoniško užteršalo: „sovietmetis, KGB, koloborantas, ir t.t.“ Ar nejuokinga, o gal skaudu girdėti išstisus 22 metus už išparduotą, praskolintą ir pavogtą darbo žmonių turtą kaltinti KGB, kai KGB ir Tarybų Sąjunga senai palaidota, o apie CŽV, FTB ir kitas organizacijas nutylima, atgijo „šventa, skaišti“ nieko nežudžiusi, į mirtį nepasiuntusi nekaltų žmonių, jų nedeginusi, nelupusi nagų ir neprivertusi pakelti ginklą prieš brolių, o tik už vieną žodį ar už nekaltą raštelį prieš valdžią - tremtis.

Kam visos tos fantazijos naudingos - tremtinių anūkams, susigrąžinant smetoninių laikų turtą, „reputacijas“ ir „elito“ sugrįžimą į Lietuvą. Nejaugi visi šventieji buvo tremiami, klausiu pati savęs, dalį atsakymo randu ir šiauliečio Vlodo Petrausko skausmingame neregio atodūsyje.

Taigi... Gimiau 1937 metais, Šiaulių rajone, Vizgirdų kaime. Labai turtingoje vaikais šeimoje, jų būta net dvylika. Visi, kiek galėjome, kabinomės į gyvenimą. Dirbau ir aš visokius darbus. Dėdė Petrauską 1944 metais sušaudė vokiečiai irgi nebe lietuvaicių- balt-

raiščių pagalbos. Jis pritarė Tarybų valdžiai. Už nuomonę ne Sibiras, ne kalėjimas - iškart mirties nuosprendis. Tegul tai palieka spręsti tautai, bet aš vainiko niekada nenešiu ant žiaurais žudiko kapo. Ko atėjo naciai į Lietuvą? Kelia sau klausimą šiaurietis Vladislovas Petrauskas.

Toliau, ką gynė mūsų gerbiami partizanai ir su kuo jie kovojo miškuose, kiek išžudė nekaltų žmonių, vaikų - tūkstančius. Už ką? - šiandien niekas nekaltas. Taigi, tą kruviną darbą organizavo tas pats lietuvis, pritariamas amerikoniško balso. Ar ne vienas iš tokių „kovotojų“ sviedė stiklinę į žmogų, kuris jam nepritarė. Tais pokariniiais laikais buvo ir tokių, kurie šovė į brolių, seserį ar motiną. Kalbėkite, žmonės, netylėkite, mūsų laisvė surištomis rankomis, užčiauptomis lūpomis - ji tapo prievartine.

O dabar, kas privertė daugelį metų tylėti mano vyresnįjį brolių, kas privertė jį tapti budeliu, tėsia Vladislovas. Mokiasiu Šiaulių rajono, Aukštelkės 7-metėje mokykloje. Mokiasiu, tikėjau ateitimi. Septintokas, ką tik įstojęs į komjaunimą, dalyvavau vakarėlyje - susitikime su tautos didvyriu Broniu Urbonavičiumi. (Ar ta komjaunimo organizacija nusikaltėlių, jeigu taip tai mano amžiaus žmonės visi nusikaltėliai, nes dauguma mano amžiaus buvo

komjaunuliai, pionieriai net TSKP nariai), tą vakarą vyko šokiai, staiga dingo elektra, aš stovėjau prie lango, jaunimas sukluso, bet greitai užsidedė žibalinės lempas (kurias tada turėjo visi kaime) ir tęsė šokius. Ir vėl netikėtumas - atsidaro langas ir krinta kaladė su degančia uodega.

Aš, net nepagalvojęs, prišokau, ištraukiau degančią virvę ir išmečiau! Laimė, kaladė nesprogo. Grįžęs namo papasakojau vyresniam broliui Stasiui ir pasirašiau sau mirties nuosprendį.

Tai 1951 metų įvykiai... Lapkričio mėnuo. Kažkaip keistai mano kišenėje atsirado batoreika, norėjau ją uždegti - du šūviai į mane. Pamačiau nubėgantį žmogų... Keista... Nepataikė.

O vėliau tais pačiais 1951 metais mane, moksleiviuką, pagriebė nežinomo budelio ranka ir aš atsidūriau miške, tarp Šiaulių ir Radviliškio: „Tu sužlugdei mūsų operaciją, už tai tave teisia Lietuvos partizanų teismas. Klaupkis!“

Nesiklaupsiu - buvo paskutiniai mano žodžiai, kuriuos prisiminiau... Smūgis buože į galvą. Paskui automato serija ir nubėgančių „teisuolių“ žingsniai. Gal kas nors pabaidė juos, nepribagė - pabėgo. Tačiau ir vėl likau gyvas. Atsigavau ir su gerų žmonių pagalba grįžau namo. Medžioklė nesibaigė.

Grįžau iš darbo, kai dirbau kolūkyje, kaip visi paaugliai, atrėmiau dviratį į sieną ir pastebėjau žmogaus siluetą. Užkalbinau. Buvo prietema - nepažinau. Ar eisi į kiną - šūktelėjau?! Vietoj atsakymo - šūviai į galvą ir beveik mirštančiojo mintis, skrendu lėktuvu į nežinią...

Peršauta galva, ligoninė ir visiška tamsa, taip netekau regėjimo - visam gyvenimui, nors išgelbėjau dešimtis savo kaimo jaunų žmonių gyvybių. Kas tiek metų keršijo man? Aš nieko nežudžiau, tik norėjau gyventi, mokytis, mylėti ir būti turtingas didele meile savo Tėvynei Lietuvai.

Taigi, žudiko niekas nesuėmė, nes jis buvo - mano brolis Stanislovas Petrauskas, mano tėvų kraujo lašas. Kodėl tu taip padarei, klausiau jo? „Aš norėjau gyventi, „Jie“ mane privertė tai padaryti, atleisk, broli, jei gali, mano mirtiną nuodėmę“, prieš mirtį ištarė brolis. O tie „Jie“ tai Radviliškio apskrityje veikė „partizanai“.

Taigi, ką gerbti ir kam atleisti mirtinas nuodėmes, spręskite, Jūs skaitytojai. Gal ir verti tie miško „broliai44“ pagarbos, o gal tas Sibiras ir trėmimai nereikalingi buvo, apginant tautą nuo išnaikinimo. Bet kaip tada bausti žmogžudžius? Nukankinusius tūkstančius lietuvių iš pasalų, prisidengus laisvės troškimu.

O iš tikrųjų jie troško „laisvės44 kuria ir naudojasi tik jų vaikai ir anūkai, o mes ir likome surištomis rankomis ir užčiauptomis burnomis, išsaugoję lietuvišką kalbą, kultūrą, tradicijas ir žmoniškumą per visas okupacijas ir karus.

Jų proprosenelių žemės - jų rąkose, o pinigėliai už liežuvavimą apie Landsbergio didelį pasiaukojimą ir Degutienės, Kubiliaus naujų namų statybą, tekės ir toliau sena buržuazinė vaga, o panelė Grybauskaitė, iš baimės būti paviešintą apie jos gyvenimo klaidas - pritaro ir smerks visus, prisidengdama dideliais darbais.

Tik kas padės išgyventi tokiems, kaip Vladislovas Petrauskas, netekęs regėjimo, bet išgelbėjęs dešimtis tautiečių. Tiesa, A. M. Brazauskas pakėlė šiek tiek pensiją, bet ar tai daug, 890 litų, kai Seimo šulai išeidami iš Seimo nešasi tūkstančius. O čia jų tikrai sunki našta su vagies kupra.

Mūsų vaikai, nepamirškime savo lietuviško kūno, savos kalbos ir kovokime už deramą vietą čia, tėvynėje, ir glauskimės prie jos šiandien. Neleiskime išparduoti Jos, nežudykime savų, kad ir stiklinėmis. Nepamirškime ir tų, kurie žuvo nekalti ar tapo invalidais nuo šiandien labai gerbi amų partizanų rankos.

Pagarbiai! Birutė Dilpšienė

Atkelta iš 19 psl.

Kas toliau? Valdininkai šypsoji. Jie gerai žino, kad sodininkai neviešingi, susiskaldę į neveiksnius organizacijas. Vis daugiau rajoninių susivienijimų likviduojasi. Kasmet daugėja pavienių bendrijų, išsirenkančių nesusigaudančius karingus vadukus arba pavargusius pensininkus, kurie tuščiai mosuoja kumščiais, laukdami kol valdininkai išsigąs jų rašytų pavienių peticijų ir atsiprašys. Tokie jau mes lietuviai esame gimę. Mums iki Graikijos toli ne tik atstumo prasme. Kažkas pastoviai ir sistemingai diegia mintį - sodininkų bendrijos sovietinė atgyvena ir jas reikia likviduoti.

Šiomet baigėsi kelis metus trukęs karas dėl absurdiško bendrijų kelių užimamos žemės nuomos mokesčio. Sodininkų bendrijoms panaikintas nuomos mokesčiai visai nuomojamai žemei. Kartu sugalvotas naujas žaidimas. Sodininkų Bendrijų įstatyme atsirado naujos nuostatos: „Bendrijos prašymu bendrojo naudojimo žemėje esančius kelius, atlikus jų kadastrinius matavimus ir nerengiant naujo teritorijų planavimo dokumento“ perima savivaldybės. „Kai bendrijos bendro naudojimo žemėje esantys vidaus keliai perduodami savivaldybei, už kadastrinių matavimų atlikimą ir jų duomenų įregistravimą Nekilnojamojo turto registre kompensuoja savivaldybė“.

Vėl nonsensas. Žemės Ūkio ministerija visuose atsakymuose tvirtina, kad nesant paruošto teritorijos žemėtvarkos plano, kadastriniai matavimai negalimi. Seimas priima įstatymą, kad tokio plano rengti nereikia ir prideda antrą nonsensą, kad už matavimus kompensuos savivaldybė. Siūloma su-

mokėti už kadastrinius matavimus, įregistruoti registre bendrijos vardu, o po to bandyti perduoti savivaldybėms. Kokia logika, pirma mokėti didžiules sumas už šių kelių registravimą bendrijos vardu, o po to antrą kartą vėl mokėti tuos pačius mokesčius už perregistravimą savivaldybės vardu? Kada juos perims savivaldybės, jei nėra jokių aiškių terminų?

Kada jums kompensuos už kadastrinius matavimus, jei nei viena savivaldybė per 20 metų nerado lėšų atlikti savo rajoninių kelių kadastrinių matavimų? Gal po šimto metų. Ne tik rajoninių bet ir regioninių bei valstybinių kelių nėra atliekami kadastriniai matavimai dėl lėšų nebuvimo. Tam

valstybei reikia rasti apie 4 milijardus litų. Baisiai keistas sprendimas pradėti matavimus ne nuo galvos ar stuburo t.y. valstybei priklausančių kelių, bet nuo uodegos ar kraujagyslių kapiliarų - sodininkų bendrijų vidaus kelių. Stebina, kad daug energingesnių bendrijų jau „užkibo ant kabliuko“ ir pasidarė ar daro savo vidaus kelių ka-

lki 2003 liepos visos sodininkų, tame tarpe ir ne sodininkų valdos turėtojai turėti adresus. Šiandien apie 200 000 valdų jų neturi. Tūkstančiai sodininkų, kuriems dėl nesuteiktų adresų suvaržytos teisės pilnai disponuoti savo turtais, kelinti metai mina savivaldybių slenkščius, bet jos niekuo negali padėti, nes jų valdų nėra pažymėta registro žemėlapyje.

dastrinius matavimus. Norisi paklausti, kas atsitiks, kai po kelių įregistravimo bendrijos vardu 10 ar 20 metų jūsų kelių neperims? Įregistravus kelias tampa turtas. Kelių vertė pagal vertinimo metodiką gaunasi didelė. Už turtą ryt ar poryt reiks mokėti turto mokesčių. Tada tokių sodų pirmininkus už paskubėjimą sodininkai vaikysis

su šakėmis. Ar tikrai tokios teisės aktų pataisos daromos dėl neapsigalvojimo, be išskaičiavimo?

Artėja kalėdos, nauji metai. Kažkas valdininkams naujųjų metų proga paruošė dovanėlių. Įsigalioja naujas Žemės Mokesčio įstatymas. Kaip ir kasmet kiekviena savivaldybė savarankiškai paskaičiuos žemės mokesčių, bet jau ne nuo indeksuotos, o nuo komercinės žemės vertės, kuris bus gal 3, gal 10, gal 20 kartų didesnis nei anksčiau. Atsiranda apleistos žemės sąvoka. Patvirtintas aprašas, kurio viena iš nuostatų leidžia apleistai žemei prilyginti sklypą, jei pilnai nesutvarkyta jo registracija, pvz. neįregistruotas kadastro žemėlapyje, neatlikti kadastriniai matavimai, neįteisintas pastatytas pastatas ir t.t..

Pagal šį aprašą, kad apžėlęs, netvarkomas sklypas būtų pripažintas apleistu, reikalinga eksperto išvada. Gražiai sutvarkytą, nušienautą sodą sklypą, bet su „nepilnai ar netvarkingai sutvarkyta registracija“, pripažinti apleistu pakaks valdininko, kuris net nematė to sklypo, pažymos. Baudžiamąjį žemės mokesčių tokiam sklypui pagal teisės aktus galima padidinti iki 100 kartų, lyginant su pernykščiais.

Linkiu sodininkams artėjančiais naujaisiais metais korektiškų, maloniai aptarnaujančių, jautrių jūsų sunkmečio nualintai skurdžiai piniginei valdininkų ir žemėtvarkininkų. Linkių, kad šios mano rašliavos apmastymai liktų juodas humoras ir jums su tuo niekad netektų susidurti. Labai norisi tikėtis ateinančiais nedidelio kalėdinio stebuklo - šiandien iš visų tribūnų kasdien iškilmingai deklaruojamų pareiškimų dėl moralios politikos išsipildymo.

sxc.hu nuotr.